

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 120.

V Ljubljani, v petek 29. maja 1885.

Letnik XIII.

Volitve državnih poslancev.

Vse druge reči in novice odpravljajo sedaj pri nas volitve državnih poslancev. In sicer po vsi pravici; ker „blagor“ ali „gorje“ Avstrije je odvisno od srečnega ali nesrečnega izida državnozbornih volitev. Tega se nismo nikoli laglje prepričali, kakor letos, ko so naši škofje sploh izdajali v ta namen pastirske liste, v katerih povdarjajo imenitnost volitev; dolžnost krščanskih državljanov volitev se vdeleževati in dolžnost dobro, po krščanskih načelih voliti. Naj bi bili državljani vsi in volilec še posebno to resno pomislili in glas škofov poslušali, marsikje ali pa nikjer bi ne bilo toliko strasti in razdraženosti in marsikje bi se bile tudi volitve drugače in boljše izšle, kakor so sedaj. To bodi sploh opomnjeno, ker ljudje tako neradi državne zadeve po krščanskih načelih sodijo in toraj tudi tolikokrat zagazijo le v strast in strankarstvo, ter s tem naklonijo sebi in potomcem nezadovoljnost in nesrečo.

Za danes naj to zadostuje. Podamo pa čast. bralcem natančnejši izid volitev, kolikor nam je do sedaj znan. Začnimo s Kranjsko.

Izvoljeni so gg:

1. Grof Karol Hohenwart z 248 glasovi (Kranj 99, Kamnik 91 in Radolice 58) enoglasno.
2. Kanonik Karol Klun z 248 glasovi (Ljubljana 117, Litija, 83 in Ribnica 48) enoglasno.
3. G. Viljem Pfeifer s 174 glasovi (Rudolfovo 51, Krško 56 in Črnomelj 67) enoglasno.
4. G. Adolf Obreza s 125 glasovi (Postojna 54, Logatec 71), dr. Dolenc je dobil le 40 glasov v Postojni.
5. G. Jakob Hren s 94 glasovi (Trebnje 24, Radeče 32 in Kočevje 38), knez Windischgrätz je dobil le 48 glasov (v Trebnju 20, Radečah 19 in v Kočevju 9).

Poglejmo sedaj še malo volitve v drugih deželah. 27. t. m. so volili na Spodnje Avstrijskem.

V Št. Hipolitu je izvoljen g. Karol Pirko (liberalec) z 174 glasovi proti 142, ki jih je dobil konservativni Berger.

V Amstettenu zmagal je konservativni gosp. Oberndorfer z 296 glasovi proti 80 Kirchmayerja.

V Kremsu zmagal je liberalec Fr. Schürer z 216 glasovi proti Fürnkranecu še večemu liberalcu (130).

V Zwettlu zmagal je vitez Schönerer z 292 glasovi proti Knabu (113).

V Korneuburgu zmagal je liberalec Furtmüller z 214 proti konservativnemu Rufu (184).

V Mistelbachu zmagal je konservativni Garahft z 184 glasovi proti dr. Granischu (180).

V Dunajskem Novomestu liberalec Adametz z 230 glasovi proti Knotzlu (152).

V Sechshausu zmagal je Suess s 127 glasovi proti Ulmanu (106), oba liberalca.

V Hernalsu dr. Exner z 289 glasovi proti Singerju (100 gl.).

V Hitzingu zmagal je liberalec Schöffel s 334 glasovi.

Kakor se iz tega vidi, še na Spodnje-Avstrijskem niso spregledali. Kolikor liberalcev je bilo prej, toliko jih je sedaj. Konservativci so 1 poslanca zgubili (Rufa), pa zato drugega dobili, tedaj razmere ostanejo ravno tiste; le s tem razločkom, da sta

dva huda zagrizenca propala: Fürnkranz in Graničnik.

V Solnogradu sta izvoljena Lienbacher in Neumayer — stara državna poslanca.

Kmetom v pomoč.

Piše Ivan Belec.

O stalnem domu.

(Dalje.)

Kaj ne; da je ta postava svobodna, da bolj ne more biti. Da, na videz je svobodna, v resnici pa grozovita. Najprvo je ta postava krivična, kajti ako je vse premoženje rodovinsko in ako zadrugar nima nič sam za-se, tudi postava ne more vzeti rodovini, posebno če se še rodovina vstavlja dati posameznemu udu. Dalje daje ta postava potuho, ker dovoljuje zapravljevo škodovati vsi rodovini. Rusi dajo zapravljevo s palico, Madjari mu pa dajo krivično blago!

Še ni dvanajst let od tačas in Graničarji so vsi v dolgéh, židje se pa v pest smeja. Zategadel Graničarji zdaj Madjare preklinjajo, isti Graničarji, ki so tolikokrat Oggersko branili od sovražnikovih napadov.

Tudi na Srbskem se zadruge bližajo poginu. § 515 srbske postave dovoljuje, da sme vsak zadrugar svoj delež pri skupnem združnem premoženju zadolžiti in da sme upnik iskati povračila iz tega deleža. Vsled te postave se je v zadnjih letih 1700 zadrug razdrlo.

Akoravno so se na Srbskem zadruge takorekoč vničile, vendar se je za kmeta na drug način poskrbelo. Leta 1873, to je ravno tačas, ko so Madjari Graničarje židom izročili, se je na Srbskem § 471 sodnijske postave preuredil. Kmetu se po tej postavi ne sme eksekutivno prodati en plug, en voz, dva vola ali par konj, ena hiša, ena sekira, en kramp, ena kosa in toliko živeža, kolikor ga potrebuje do novine on, njegova družina in njegova živina in pet oralov zemlje, naj si je neobdelana ali gojzd ali vrt ali vinograd. Isto tako se tudi hiša z gospodarskim poslopjem in enim oralom polja ne sme eksekutivno prodati.

Tega tū naštetega premoženja pa tudi kmet sam ne sme niti prodati, niti se ga na kak drugi način znebiti. Ko bi bil pa kmet v stiski zaradi povodnji, požara, slabe letine, ali ko bi mu živina poginila, ali ko bi mu manjkalo denarja za nakup semena, pa sme na posodo vzeti, toda le pri javnih (državnih) kasah, pa tudi v tem slučaju se ne smeta zadolžiti dva oralna zemlje in hiša s prostorom okoli nje. Ako ima kmet več kot pet oralov zemlje, sme sam določiti, kateri del naj se mu zavolj dolgov prodá.

Ali niso na Srbskem veliko modrejši kot pri nas? Kmet mora vendar imeti zemljišče živino in živež, mislijo na Srbskem, drugač ni kmet. Pri nas se pa kmetu zadnji rep v hlevu zarubi; s čem naj kmet potem obdeluje in gnoji? Pri nas se kmetška družina z grunta spodi; kaj pa naj začne kmetška družina brez grunta? Ako vzamete tesarju sekiro in žago, ali more biti še tesar? Pri nas se je skrbelo, da mora vsacemu še tako zadolženemu uradniku toliko letne plače ostati, da more za silo shajati ali za kmete se ni skrbelo, kmetu sme upnik vse vzeti. Se vé, tisti, ki se imajo za neizrečeno modre, pra-

vijo, ako bi kmet ne smel razpolagati z vsem svojim premoženjem, ako bi se kmet ne smel svobodno zadolževati, bi ne bil sam svoj gospodar, bi bil preveč omejen.

Mi pa vprašamo, je li uradnik manj svoboden zategadel, ker mu upnik ne sme vse njegove plače vzeti? Pri nas se kmetška družina nič ne smili, vzame se ji vse, pri nas se kmet ne varuje, ker se mora varovati, da upnik ne zgubi posojila in sicer posojila, ktero mu je kmet morebiti že večkrat vrnil v obrestih.

Na Srbskem se smejo mali kmetje zadolževati le v resnični potrebi in še tačas le v davkariji ne pa drugod. S tem se je tam oderuhom patent vzel. O kdaj se jim bo pa pri nas?

Ker smo ravno pri Srbskem, se ozrimo nekoliko še v sosednjo državo, v Rumunijo. Leta 1864 se je tam odpravila tlaka in ob enem napravila postava, da kmetje skozi trideset let svojih gruntov ne smejo zadolževati, niti prodajati izvzemši občini ali kakemu družemu vaščanu. Ko bi se bila pri nas leta 1848 napravila taka postava, bi naši kmetje zdaj ne zdihovali pod težo neznosnih dolgov. Mislim, da bodo Rumunci, ko mine trideset let, omenjeno postavo radi podaljšali še za trideset let zaradi neštevilnih svarilnih zgledov — pri nas.

Stalni dom v Ameriki.

Iz Evrope se podajmo v duhu v severno Ameriko. Tam je bilo nekđaj tako, kakor je zdaj pri nas. Kmetje so se smeli svobodno zadolževati, upniki so jih pa smeli na kant devati. Leta 1837 je pa nastala velika kriza, ki je trpela dve leti.

Kaj pa je kriza? Mislite si, v našem cesarstvu se napravi veliko fabrik za izdelovanje sladkorja in železnine. Sladkor in železo se pošiljata na Laško, Turško, v Azijo in v druge kraje. Fabrikantje imajo več kot polovico dobička. To vidijo drugi, ki imajo veliko poguma, pa malo denarja. A denar se kmalo dobí, če se obljubijo velike obresti in če je denar, se tudi fabrike kmalo napravijo. Naenkrat se fabrike pri nas strašno pomnože in tudi na Laškem in Turškem si mislijo, zakaj bi mi drugim ljudem dobiček dajali, saj lahko sami fabrike doma napravimo. V nekaj letih je morebiti trikrat več fabrik, ljudi, ki sladkor in železnino kupujejo, je pa ravno toliko kolikor jih je prej bilo. Kar naenkrat je veliko fabrikantov brez dela in zaslužka. Upniki naganjajo za obresti, fabrikantje jih ne morejo dajati in tako fabrikantje falirajo ali na kant pridejo. Ker pa fabrike v takih okoliščinah niso skoraj nič vredne, upniki vse zgube. Ker morajo pa upniki nekaj denarja vedno v rokah imeti za svoje barantije, tirjajo zdaj tudi tisti denar nazaj, ki so ga imeli pri družih kupcih ali trgovcih sposojenega. Ker pa ti kupci ne morejo denarja precej dobiti, da bi vrnili, tudi oni falirajo. V kratkem je veliko falimentov; marsikteri kupec, ki je imel še pred enim mesecem najboljšo kupčijo, pride na nič. Ljudje se prestrašijo in tirjajo povsod svoja posojila nazaj, kupci in semtertje tudi kmetje pa vse križem na posodo prosijo, obetajoč najvišje obresti. Povsod manjka kredita in denarja. To pomankanje se imenuje kriza.

Rekli smo, da je v Ameriki leta 1837 nastala velika kriza. Upniki so kmetom odpovedovali posojila, kmetje, se vé, niso mogli vračevati in frčali so z gruntov, kakor čebele zjutraj iz panja.

Kaj so storili Amerikanci? So li roke križem

držali? So li mislili tako je natorna postava in mi ne moremo nič pomagati? Ne, Amerikanci se ne vstrašijo z lepo. Vrgli so svoje stare nerodne postave med staro šaro in napravili so nove, take, kakor se kmetu prilegajo.

Z dobrim izgledom je posvetila najprve država Texas, ki je imela tačas ob krizi veliko zemlje, pa malo ljudi. Dala je kmetom, ki so bili iz družih krajev prepodeni, zemljo in ob enem preskrbela, da bi jih prejšnji upniki na novi zemlji ne mogli preganjati. Napravila je homestead (izgovori homsted), kar se pravi po naše: stalni dom. Stalni kmetijski dom se zaradi dolgov ne sme niti v celoti, niti v koscih eksekutivno prodajati. Kmalo se je pokazalo, da je ta postava dobra. V desetih letih so bili kmetje vtrjeni.

Druge države so hitro to državo posnemale. New York (izgovori Nju Jork) je vpeljal stalne domove leta 1842, Pennsylvanija in Vermont l. 1849, Wiskonsin l. 1849, Michigan (izgovori Mišigan) l. 1850, Indiana, New Jersey (izgovori Nju Džersi), Delaware (izgovori Deleuer) l. 1851 itd. Zdaj imajo menda vse države v severni Ameriki stalne domove.

Določilo se je, koliko mora vsaka družina imeti ali kar je vse eno, kaj se kmetijski družini ne sme nikdar prodati. V raznih državah se je razno določilo. V največjih državah mora vedno kmetijski družini ostati 160 acres (en acre — izgovori ekr — je $\frac{2}{5}$ hektarja), v treh državah pa le 40 acres zemlje. Nekatere države so pa vrednost zemlje, ki se nikdar ne sme prodati, v denarji določile in sicer v eni državi 300 dolarjev (en dolar je toliko kot 2 gld. 40 kr. našega papirnatega denarja) v treh po 500 dolarjev, v eni 800 dolarjev, v devetih po 1000 dolarjev, v dveh po 2000 dolarjev in v dveh po 5000 dolarjev. Premakljivega premoženja, t. j. orodja, živine in živeža mora pa ostati od sto dolarjev vrednosti do dva tisoč dolarjev.

Ker je bilo pa v Ameriki pred nekaj leti grozno veliko državne zemlje, to je, take zemlje, ki nima prav za prav nobenega gospodarja, zato je l. 1862 sklenil kongres (mi bi rekli državni zbor), kako se ima ta zemlja novim naseljencem oddajati. Vsakdo, ki ima družino, sme dobiti 160 acres take zemlje, ako se zaveže, da jo bode pet let obdeloval. Ko mine pet let, postane ta zemlja njegov stalni dom.

Stalni dom sme mož le tačas prodati, kedar mu žena dovoli. V Texasu in Luizijani mož tudi s privoljenjem žene ne sme dolga delati. Stalni dom se navadno zaradi dolgov ne sme eksekutivno prodati; le nekateri dolgovi so izvzeti, namreč, ako lastnik ni plačal kupnine, ako delavec in rokodelcem, ki so mu pri stalnem domu pomagali, ni plačal dne in ako ima davke na dolgu.

Leta 1850 je bilo v Ameriki 1,449.000 stalnih domov, leta 1880 pa 4,008.000 in izmed poslednjih je imelo 2,220.000 stalnih domov po 5 do 500 acres.

Tako so Amerikanci poskrbeli za kmete. Zdaj so tam kmetje trdni in zadovoljni. Postava o stalnem domu je vsem všeč, še celo jezični doktorji jo hvalijo. Tako pravi neki tamošnji doktor: „Nobena reč ne nagiba tako k čednosti, marljivosti in domoljubju, kakor stalen dom, okoli kterega se zbira rodovina in kamor se členi veselo vračajo, naj bodo še tako raztreseni po svetu.“ Pri nas pa ni doktorjem nič kaj všeč, da bi se napravili stalni domovi, ker vedo, da bi imeli precej manj pravd in tedaj tudi precej manj zaslužka, ko bi se kmetje ne smeli zadolževati.

Amerikancem je kriza oči odprla, da so spoznali, da imajo neumne postave. Kaj bi bilo, ko bi pri nas nastala velika kriza, da bi hranilnica in drugi upniki posojila hotli vrnjena imeti? Več kot polovico naših kmetov bi prišlo precej na kant. Ne, kaj takega ne smemo pripastiti. Naši kmetje ne smejo postati sužnji. Ta strah moramo od sebe odvrniti.

Posmemajmo Amerikance in napravimo stalne domove.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. maja.

Notranje dežele.

Letošnje volitve v državni zbor so veliko več prahu dvignile, kakor smo se sploh nadjali in

to ne le pri nas, temveč povsod po širni Avstriji, kjer so se razne narodnosti na tiste pripravljale. Toda kaj razne narodnosti? Ena in ista narodnost bije med seboj po raznih strankah hud boj, ker vsaka stranka hoče podreti s svojim kandidatom. Mnogo smodnika pokadilo se je v tej in v oni podobi, mnogo se je streljalo sem in tje kaj največ pa še — v zrak brez vsake koristi. Kar je pa najbolj čudno pri tej borbi, je to, da bode težko topništvo še le sedaj, kedar bo že volilne vojne konec (to bo drugi teden), pridirjalo s svojimi težkimi topovi in bo boj iz novega pričelo — pravi boj za prazno slamo, vsaj obeta se nam tak in napovedan nam je tudi že. Tako pa ne bo le pri nas, tako bo povsod po širni Avstriji, najso se že potem volitve mirno vršile, ali pa naj so morda tudi palice zvižgale vmes in kamenje rožljalo. Desničarji vstali bodo iz letošnjih volitev pomlajeni kakor egiptovski ptič Fenis iz gromade. Narodi avstrijski oprijemljejo se vedno tesneje konservativnega načela, v katerem edino svoj blagor in svoje rešenje vidijo. Naj bi židovskemu liberalizmu zapeli poslednji: „libera nos Domine“ ter pokopali ga za večne čase med staro šaro pokazane politike. Da ga menda ne bo več tako hitro nazaj, to spričuje nam stara garda na leviči sama, ki se vedno bolj in bolj od njega obrača. Zakaj pač? Prepričana je o njegovi požrešni samogoltnosti in mu je jela hrbet obračati. Le škoda, podajo se iz ene skrajnosti v drugo. Iz zagriženih židovskih liberalcev postali so možje še bolj strastni prusaki in očitni sovražniki Avstrije; dobro je le to, da jih je vrlo malo in se njihov bodoči krik pač že danes sme smatrati za tisti glas, ki ne sega do nebes. Mnogo bo sicer krika in vpitja, malo pa vžitja.

Neumnosti tudi na Hrvaškem še niso mejá določili, kako daleč da se sme brez občne škode razvijati. Priprosti narod po Zagrebu je že zopet na najboljšem potu do javnega rogovilstva. Sedaj pa ne pojdejo proti madjarskim grbovom in ne proti davkarjem, temveč proti učenjakom, ki si svoj dolg čas s tem preganjajo, da žive ljudi, prave Hrvate koljejo in jih potem preiskujejo. Iz tega namena zbirajo se že več večerov vsak večer pred kemiškim laboratorijem, v katerem se menda tiste grozne morije godé. Največa nevarnost pri vsem tem je za ravnatelj tega zavoda, profesorja Janečka, kterega je razljuten ljud kar na kosce raztrgati hotel. Posli so mu odpovedali službo, rekoč, da ne služijo pri človeku, ki ljudi kolje. Neka ženska pripeljala je na praznični tork štiri vojake brambove, ktere je pred zavodom tik kleti ustavila. Opozorila jih je tu na cel sod rudeče tekočine, ki v kleti stoji, češ, le dobro jo pogledajte, da se bote sami prepričali, da imajo res cel sod človeške krvi. V sodu je v resnici nafta iz Moslavine, ki jo bodo učenjaki kemijsko preiskavali. Dotični vojaki so res že kar za orožje prišli in klanje bi se bilo pričelo, če bi ne bila prisilila pravočasno policija, ki je ljudstvo razgnala, jednega prav srboritega pa s seboj vzela. Ta naj-novejša bedarija ima svoj povod prej ko ne po kaki neumestni burki. Drugi zopet mislijo, da jo je izumil kak antisemit za agitacijske namene. Naj bo že temu tako ali tako, dokaz je tukaj, da priprosti narod gledé babjeverstva dandanes niti za las ni boljši, nego je bil pred tisoč leti.

Iz sosednje Hrvaške dohaja nam zopet nekaj drobcev bogatega, a silno razburjenega ondašnjega političnega življenja, ktero pri Hrvatih nikdar ne miruje. Če mu ni zadosti narodne podlage, obrne se na versko polje in ondi kaj stakne, s čemur se nekaj mesecev zabava. Letos n. pr. pripravljajo se pravoslavni na srbski cerkveni zbor, ki bo prej ko ne tudi tak, da takojšnega doli po onih krajih ni še bilo. Že sedaj jih je mnogo, ki so se dvignili proti svojemu metropolitu patrijarhu Angjelicu, vidoč, da to ni mož po volji božji, kakoršnega bi si želeli, temveč slaboten starček, pravi trst v madjarskem vetru, ki se na vse strani zvija. Letošnja tisočletnica sv. Metoda pokazala je Angjelicu krščanskemu svetu še le v celi njegovi slabosti; ker Madjarom ni bilo všeč, da so si Slovani napravili skupni cerkven praznik, proglasil je patrijarh Angjelic Madjarom na ljubo, da brata Solunska nista svetnika, vsaj v pravoslavni cerkvi ne! Ali to ne spominja na žalostne čase pod velikim papežem Gregorijem VII, v kterih se je tedaj cerkev božja nahajala? Predzrne roke nepoklicanih silile so tudi takrat vanjo ter so cerkvene reči popolnoma zmedle, ker je bilo duhovno življenje otrpnelo. Tako, prav tako je sedaj s pravoslavno cerkvijo pod ogersko krono; prava njena glava je ministerstvo, Angjelic pa brezvoljno ali vsaj slabovoljno orodje, ki dela, kar v Budapešti želé. Od tod toraj toliko strastne agitacije že sedaj proti njemu, ki bo pa še od tedna do tedna rastla, čem bližje namreč bode cerkveni kongres. — Vrednik „Pozora“ g. Božić, ki je bil zaradi zgubljene tiskovne pravde obsojen na 7 mesecev ječe, je našel milost pri sedmorškem sodnem stolu (Septemviraltafel). Le-ta mu je namreč znižal kazen na štirinajst dni. Razloček je pač velik, ne vemo je li postava kriva ali izvrševalci.

Na Dunaji so minuli teden zopet jednega velikih sleparjev za pet let v hudo ječo obsodili. „Bankir“ Noderer stal je pred porotniki zaradi hudodelstva goljufije, izneverjenja i. t. d. Natančneje o tem možu pisali smo že letošnjo spomlad, kedar so ga prijeli. Svoje limance je imel po časnikih po celi Avstriji nastavljen, dokler ko-

nečno tudi njemu ni lim pošel. Mož je na stotine poštenih ljudi, ki so si z velikim trudom nakaj goldinarjev prihranili, ob vse pripravil. In tako postopanje taki cigani „borsno politiko“ imenujejo. Škoda je velika, še večja bode pa obupnost, ki se je polastila oskubenih rev. Borsne sleparije so dandanes v Avstriji že tako na dnevnem redu, kakor konkursi pri bukovinskih židih. Kdor si drugače ne more lahko in hitro pomagati, za nekaj tisoč lahkoverno množico opehari in se potem sodnji za kridatarja objavi ali pa v tujo deželo pobegne. (Da se vstrli, je tretje mogoče). Sodnija ga nekaj tednov zapre in vsega je konec. Javni slepar je zopet poštenjak, kakor je bil, ljudje pa niti za las niso bolj previdni postali. No sedaj na Dunaji je vendar enkrat med paragrafi nekoliko oistreja burja potegnila. Noderer je „dobil“ pet let. To je že vsaj nekaj, če tudi ne toliko, da bi bilo v kaki primeri s pogubljivim dejanjem. Naš kazenski zakonik že zdavnej po presnovi vpije; morda ga v teku novih šestih let kaj predrugačijo. Je že prav, da se trgovcu, ki ga je po nesreči doletela nezgoda, krida ne računi strogo, ako je iz knjig razvidna poštenost. Brez usmiljenja pa bi se moralo postopati proti privilegiranim tatovom, pri kterih se namen goljufije že iz pomanjkljivosti v knjigah razvidi.

Vnanje države.

Bismark se resnično s politiko celega sveta peča. Ni mu zadosti, da ima v Afriki na treh krajih že svoje ljudi, ki si skušajo ondi naselbine vtrditi, ne, tudi v Sudan vtaknil je svoj nos in po Egiptu in tam okoli jel je brodit. Roseberryju je nedavno razpravljal ta najnovejši svoj program o Sudanu in Egiptu z okolico vred. O prvem misli, da se mora od Egipta popolnoma ločiti; o Egiptu se je pa izrekel, da mora ostati njegova vlada popolno nevtralna, ako ji je sploh kaj na obstanku ležeče; najmanj se sme pa v tem oziru bratiti z Angleži. Sueški prekop mora postati prost vsem narodom. To mu pa še ni bilo zadosti. Tudi v Azijo je kretil, kjer si misli na Rusa tolikanj vplivati, da v Afganistanu ne bo dalje silili, temveč bo ostal, kjer je sedaj. Za koliko časa, tega Bismark ne pové, pa menda tudi sam tega ne vé. Bismark se sicer nadja, da mu bo mogoče na Ruse tolikanj vplivati, da se bodo v dosedanjih stališčih mirno zadržali, dokler si Angleži indijske meje pod Afganistanom do dobrega ne vtrdijo. Kedar pa da se bo to zgodilo, je Bismark zopet za-se ohranil. Da bi ga Rusi ubogali in bi še le tedaj prodirali, kedar jim bo Bismark rekel: Sedaj se pa le dvignite, Angleži so se že v svoje tvrdnjave zalizali, je jako neverjetno; pač pa vse bolj na to kaže, da bodo Rusi proti Heratu in Kabulu tedaj se dvignili, kedar bodo za seboj zadosti trdno pomoč čutili, ne da bi se posebno še za Bismarka brigali.

Španjolcem jela se je njihova mornarica v srce smiliti in hočejo ji na vsak način na noge pomagati. Pomoč mislijo si preskrbeti po čisto ustavnem potu, kakor si kaj takega n. pr. preskrbimo v Avstriji, ne da bi pri tem kaj na posodo jemali. Na kongresu, ki so ga nedavno imeli, sklenili so postaviti, ktera deset let — leto za letom pomorskemu ministru dovoljuje po 26 milijonov peset izdajati za pomnožitev brodovja. Pomnožiti ga mislijo z osmimi čisto novimi oklopniciami prve vrste, osmimi križarji prve, sedmimi druge in štiridesetimi tretje vrste. Poleg tega bodo si dali iz novega napraviti trideset topničaric za naselbinsko službo in pa petinštirideset torpednih ladij. Vse od konca do kraja, od oklopnice do torpednih ladij bode po naj-novejših pravilih izdelano in se ne bode ničesar na njih pogrešalo, kar je sploh v najnovejši pomorski vojski človeški duh iznašel za lastno obrambo in za vgonobitev svojega bližnjega. Delo se bo, kolikor bo le mogoče v domačih ladjedelnicah dovršilo, le tiste reči, za ktere doma, ali nimajo prostora ali jih pa narediti ne znajo, dale se bodo na tuje. Dolgo časa je nekaj tak po nosna Španija spala spanje politično-pravičnega zbog malomarnosti, ktera se jo je polastila v drugi polovici sedanjega stoletja. Konečno je pa vendar tudi za-njo prišel dan vstajenja od politično mrtvih.

Če je bila Manciniju v laški kamori resnica s tisto izjavo, ki smo jo pred tremi dnevi na tem mestu objavili, da namreč Evropo misli s pokvarjenimi in izmišljenimi telegrami slepiti gledé jako kritičnega položaja laške ekspedicije v Rudečem morji, moramo včerajšnji dotični telegram iz Rima takoj za tako raco smatrati, ki je iz Rudečega morja semkaj priletela za sleparijo, da bi ljudem pravi položaj, ki je silno žalosten za celo laško ekspedicijo, prikrila. Telegram je iz Keronskih hribov od poslanca Ferrare naravnost Manciniju došel. Ondi se Ferrara hvali, kako izvrstno da ga je abesinski kralj sprejel; kako da je večkrat izražal željo z Lahi in laško državo v miru in prijaznosti živeti. Konečno telegram še pravi, da je kralj Janez popolnoma potolažen zaradi tega, da so Lahi Masano zasedli. Ne bomo sicer zatrdovali, kakor bila bi popolna resnica, a vedno se nam vrva misel: Lahi so bili prej ko ne zopet prav dobro od Abesincev tepeni. Da bi resnična in pravična depeša doma nevolje še ne povikšala, spustili so raco semkaj, kakor je Mancini tako politiko v kamori že naprej napovedal. Resnica se bo kmalo pokazala in če je brzjojavka resnična, odrinilo bode prav kmalo iz Italije zopet nekaj brodovja v Ru-

deče morje, ker jim bo začel greben zopet rasti. Lah je povsod, kjer se mu ni ničesar bati, takoj pa obrne hrbet, kakor hitro nevarnost začuti, ali pa celó kri vidi.

Afganci jeli so se oboroževati proti Rusom, Angleži jim pa iz Indije orožje pošiljajo. Herat in Kabul bodo vtrdili in bodo težke angleške topove ondi napeljali. Vrh tega mislijo pa še po afganskem Turkestanu svoje vojaštvo dodatno pomnožiti. V Kabul postavili so več novih polkov na noge, katere bodo Angleži z orožjem preskrbeli.

Mahdi je konečno tudi na svojega moža nalletel. Vadajski sultan mu je kos, ki se ga prav nič ne boji. Mahdi je namreč poslal k njemu svojo deputacijo s pisanjem, v katerem sultana jako prijazno vabi, da naj mu pride s 6000 možmi v Darfur na pomoč, kjer naj privrženec njegovega protipreroke Sid Muley Ahmeda pobije in Mahdiju do veljave pripomore. Zastonj ne bo delal, kajti na ponudbo mu je dal Mahdi osem do deset mest ob Darfurski meji ležečih z vso okolico in s celim posestvom. Vadajski sultan pa ni ravno letošnji zajec. Pomislil je nekoliko let nazaj in videl je, da je do sedaj z Egiptom in s Kediti vedno v najlepšem sporazumljenju živel. Ob enem se mu je pa tudi zazdelo, da ima Mahdi ravno tolikanj pravice Darfurska mesta njemu v dar ponujati, kakor z nebeškim kraljestvom razpolagati. Vsled tega je modri sultan Mahdijevim poslanečim prav prijateljski svetoval, naj pač še pred solnčnim zahodom zapusté njegovo prestolnico, sicer jim ni porok za varnost življenja. Poslanci so tudi sprevideali, da bo menda najbolje tako in so se lepo nazaj vrnili od koder so prišli. Mahdi naj si bo pa zaveznika iskal; če ga bo pa dobil, je drugo vprašanje. Vrhunec svoje slave prekoračil je menda v Chartumu in sedaj se bo njegova zvezda bližala lepo počasi zatonu, dokler ne bo popolno zginila.

Mladi **kongiški državci** jeli so se že sedaj črni oblaki nad glavo kopičiti. Hudi boji je čakajo. Zanzibarski sultan v istočni Afriki, katerega boče, memogredé omenjeno, Bismark menda prav kmalo s tremi vojnimi oklopniciami pozdravil zaradi zatiranja, oziroma preganjanja Nemcev, jel se je tudi po Kongu ozirati, kjer želi svoj delež dobiti. Zarad tega poslal je tje kakaj jednega svojih poglavarjev z 3000 mohamedanci samimi koščenimi in vtrjenimi Arabci, s katerimi si misli svet ob gorenjem Kongu in okoli velikih jezer sultanu prisvojiti. Oboroženi so vseskozi z novjšimi puškami. Glavarju je ime Tipu-Tib in se za nekaj sličnega ondi smatra, kakor Osman Digma v Sudanu. Kdor bi hotel iz gorenjega Kongiškega memo velikih jezer skozi Zanzibar, ki je na istočni afrikanski strani na morje, ali pa v Evropo, mora si še le pri Tipu-Tibu dovoljenja izprostiti. Vsaj tako so belgiški preiskovalci domu sporočali.

Izvirni dopisi.

Iz Ribnice, 28. maja. Danes je pri nas volitev kmečkih občin Ribniškega in Velikolaškega sodniškega okraja za državni zbor. Volitve vdeležujejo se vsi volilni možje, med katerimi zlasti veliko č. gg. duhovnikov vidimo. Brez izjeme strinjajo se vsi za prečastitega kanonika g. Klun-a in akoravno do sedaj, ko te vrstice pišem, volitev še ni končana, je vendar nedvomno, da bode tukajšnji izid jednoglasna izvolitev. Kakor so vsi tukajšnji volilni možje za tega g. kandidata, tako upamo, da bodo tudi drugi kraji tega volilnega okraja jednoglasno temu gospodu svoje glasove oddali ter na tak način pokazali, kako priprosti volilci mislijo o svojem bodočem državnem poslancu, in kaka disciplina med njimi vlada, če tudi se hribi in doline med njimi razprostirajo in njim ovirajo medsebojno zvezo.

Bog živi toraj našega bodočega državnega poslanca prečast. g. K. Kluna še mnogo let! Slava njemu in njegovim volilem!

Iz Ribnice, 28. maja. Zopet je Bogu Vsegamogočnemu dopadlo k sebi poklicati mladenčca, stoječega v cvetu svojega življenja. Danes, 28. t. m., zjutraj izročili smo materi zemlji v večni počitek truplo Franc Sal. Bobek-a, najmlajšega sina tukajšnjega spoštovanega okrajnega zdravnika. Ranjki bil je še le v 20. letu starosti. Hodil je najprvo v štirirazredno ljudsko šolo v Ribnici, pozneje dovršil je nekoliko gimnazijalnih razredov v Rudolfovem; šibka telesna postava in slabotno zdravje njegovo nagnilo je njegove stariše, da so ga iz šole vzeli, ter ga dali izučiti se knjigovestva, za katero je imel posebno veselje. Zarad slabega zdravja moral je pa kmalo to učenje ostaviti in je bival zadnja leta pri stariših doma. Plućna tuberkuloza ugasnila je luč njegovega mlademu življenju.

Pogreb bil je za naš trg jako lep. Sprevod vodil je prečastiti dekan, gosp. Martin Škubic z asistenco štirih č. gg. duhovnikov, vdeležba tukajš-

njega civilnega občinstva bila je mnogobrojna; tudi šolska mladina se je prostovoljno pogreba vdeležila. Na grobu zapeli so peveci ranjkemu: „Jamica tiha“.

Žalostne stariše naj tolaži nada, da je pokojnik, kakor je krščansko živel in umrl, enako tudi na unem svetu večni mir in pokoj zadobil. Naj v miru počiva!

Z Goriškega, meseca maja. (Tisočletnica sv. Metoda; škof Strossmayer pa naši srbski bratje razkolniki.) Po prijateljski roki sem prejel pred kratkim dve številki večinoma s cirilico tiskanega srbskega resnega in šaljivega lista „Draškovo rabo“ imenovanega, ki izhaja na celi poli vsako prvo in tretjo sredo v Spljetu že tretje leto, ter stane le dva goldinarja. Čudom bi se čudili čitati, kako neki pop Mičo z gësлом sv. Janeza evangelista: „Ljubite se deca!“ vdriha po vsem, kar ne diše po srbstvu in „slavenski veri“, zlasti pa čez „lukave Latine“, kateri so, kakor trdi isti pop na celi prvi strani 36. lista od 1. aprila t. l., „vječili sv. brata Cirila in Metoda“, ter jih hočejo danes, (kakor da jih niso že od nekdaj!) častiti na altarjih, — med tim ko so jih popred kamnjali, kakor so židje sv. Štefana prvega mučenika, — in sicer zato, da zapletejo Srbe v sovraštvo z drugimi slovenskimi brati in da ne pridejo nikdar do zaželjene sloge.“ V tem „raboševem“ zares kar robavsko pisanem članku je nakopičena nevednost in mrznja do vsega, kar ne nosi srbskega imena. Na treh predalih prve strani se vedno in vedno ponavlja nagovor, n. pr.: „Pravoverni narode srbski, moj mukotrpní srbski narode, ljubezna srbska braćo, verni srbski sinci,* srbska ljubav, srbske svetinje“ itd., da naj se ljubijo med seboj kakor mili bratje, kako naj čuvajo vse srbske svetinje, kakor oči v glavi; kajti njihov neprijatelj napadajo dan za dnevom vse kar je narodno, vse kar je pravoslavno, vse kar je srbsko in gledajo kako bi jim vzeli tudi to divno ime, „srbsko ime“! Dalje jih nagovarja, „da naj se nikar ne vdajo, t. j. naj se ne družijo z lukavim (zvitim) Latinom, ali rimo-katoličani, kajti je srbsko ime pravemu Srbu najsvetejša stvar (!) in zraven srbskega imena je sljubljena in združena njih dična cirilica!“ „Ni treba“, tako v tem sméru govori zagrizeni pop Mičo v članku z naslovom: „Cirilica“, „ni treba, da vas jaz učim, kajti fakta pričajo, da je pravoslavlje temelj srbstvu, — cirilica pečat. Čuvajte jo braćo, ker nam je poleg nje sklenena tudi povestnica našega milega srbstva.“ Potem pripoveduje, kako je „dobri njihov srbski narod“, ko ni imel družih črk pred cirilico, zapisoval svoje vspomene in „zgodbe na Raboš“, (t. j. na leseno ploščo ali desko), „a zdaj naj on zapisuje s krasno in sveto (!) cirilico, ter naj pripoveduje pes psu, koliko si trpel ti mukotrpní moj narode, za svoje pravo, za nazajstavljenost srbstvo od domačih ubežnikov, podkupljencev in družih laži-prijateljev“ itd. Dalje trdi, da je cirilica srbska, a glagolica pa čedo ali izmišljotina latinska, premda je po temeljitih preiskovalcih slovanske zgodovine ob Ciril-Metodovi dóbi dokazano, da sta sv. brata najdla izvirno glagolsko a ne cirilsko azbuko. Res da je tudi cirilica, ki je bila polagoma vravnana — po odpadu od Rima — po grški azbuki, častito pismo, katerega se poslužujejo blizo 3/4 naših razkolniških** bratov, in jaz bi svetoval, naj bi je bil več vsak izobražen rimo-katoličan; saj ni kar nič težko, kajti v par urah se je nauči sleherni čitati. Tako bodo spoznali naši v zmoti se nahajajoči bratje, da mi ne sovražimo nikakor cirilice, naj si to pismo že nosi s pravom to ime ali pa ne, kajti ime Ciril, cirilica, je tudi nam rimo-katoličanom v enaki časti!

Na koncu članka „Cirilica“ nagovarja tako-le: „Mili srbski narode, da ti je pri srečanju kakor najreča svetinja (!) cirilica, kajti ako ti, srbski narode, polagoma vzamejo cirilico, vzeli ti bodo tudi vero in narodnost, saj je s cirilskimi črkami sklenjena tudi prihodnost ne le srbska, marveč vesoljnega slavenstva... Imaj, mili srbski narod, tih malo besed za najsvetejši biser, ker družega ni, kar bi mogel ljubiti.“

Drugi članek je: „Oda Cirilici“, in tretji pa drzna poslanica Nj. Prevzv. J. J. Strossmayerju z gësлом: „Oprosti, Prevzvišeni, da se sem jaz zaletel

*) Ta in enaka „epiteta“ se nahaja zaporedoma po celi strani saj 40krat, kakor sem jih sam naštel. Pis.

**) Mi rimski katoličani ne smemo imenovati razkolnikov tako kakor se oni sami imenujejo: Pravoslavne ali pravoverne; kajti kako naj bi potem pa sebe imenovali, ako imamo ali imenujemo njih za pravoverne? Najbolje je ime razkolnik ali pa uradno potrjeno grško-iztočna cerkev ali pa grško nezedinjena. Saj je le ena prava, in ta je naša rimsko-katoliška, od ktere se je ocepila iztočna cerkev. Pis.

v Tvojo visokost“. V tem uvodu žalostnim srcem pripoveduje, kako da delajo Slovenci „latinske vere“ večje priprave za proslavljenje smrti sv. Metoda, kakor pa oni, ki so iztočne pravoslavne cerkve. „To je sicer lahko umeti, ako obračamo pazljivost na današnje verstveno stanje enih in drugih, in na to, kakšna politika vlada v Rimu, pri blagosrčnih očetih, v oziru na iztok.“ Potem opisuje zgodbe, kako sta bila poslana brata Ciril in Metod od „iztočne (!) cerkve“ iz Carigrada Slovenom oznanovat vero, kako sta preložila sv. pismo in liturgijo na slavenski jezik, za katerega sta izumila nove črke. Napéno pa molči ter nič ne omenjena, kako je ravno v istem času se trgala edinost vere po zlobnem in lukavem Fociju v Carigradu, in kako da sta bila zastran liturgije slovenske in sumnje o njih pravi veri res pa le od nemških škofov preganjana, obrnila se v Rim, a ne na Focija v Carigrad, kjer ne le da jim je papež Hadrijan II. potrdil slovensko liturgijo, marveč jih je posvetil 868 v škofa cerkve Velikomoravskega cesarstva. Res so nemško-latinski škofje osorno in nečloveško ravnali z Metodom; a Rim ga je vedno branil ter pretel jim je z izobčenjem ter suspendiral na tri leta njegova trinoga Hermanrika in Hana. Zgodovina uči, da sta se v njih potrebah in pritožbah vselej obračala na papeže v Rim, ne pa v Carigrad, pri katerih sta najdla vselej tudi brambo in varstvo. Saj je umrl sv. Ciril tudi v Rimu leta 869, a Metod se je vrnil na Moravsko kot vrhovni škof, potrjen v vsem, kar je pred deloval s svojim bratom Cirilom. Naj bi naši razkolniški bratje bolje se učili tedanjo zgodovino, zlasti pa o pravih istinitih vzrokih razkola, potem bi se oni pač kmalo bližali Rimu, a ne bi se strašili ali celó sovražili ter mrzili edinstvo cerkveno, kakor ravno kaže „Draškovo rabo“.

Oba brata sta živela vedno v edinosti z Rimom, bila sta posvečena v škofa od omenjenega papeža v Rimu in sta umrla tudi v cerkveni edinosti; eden (869) v Rimu, namreč sv. Ciril, čegar grob stoji pod zemljo na strani cerkve sv. Klemenca in se časti že od starodavnih časov, drugi sv. Metod pa Velehradu (885). Prazna, bôsa je toraj trditev tistega srbskega lista, češ, da ju rimokatoličanje še le od „včera“ ali pred 10 leti, slavijo, in da smo njih češčenje si izposodili od razkolnikov. Rim ju je zdavnej spoznal in potrdil za svetnika in apostelja Slovenov, njihov god se je praznoval do 1881. l. pri vsih 20 milijonov rimokatoliških severnih in južnih Slovencev in sicer, kakor kažejo vsi prejšnji starejši in novejši naši cerkveni in svetni koledarji, 9. marca, da celo v naši goriški škofiji se je praznoval njuni god istega dne, akoravno je pri nas ena tretjina Lahov, katolikov. *) To pa nič ne krha njune svetosti, ako se niso po celi katoliški cerkvi častili do 1881. l. in ako je previdni sedanji papež Leon XIII. še le z encikliko: „Grande munus“, zapovedal, da naj se odsihmal častijo po vsej katoliški cerkvi 5. julija; nad katerim splošnem češčenjem bi se morali razkolniki radovati ne pa se spodtikati. Prazna je ravno tako trditev, da le oni „pravoslavni“ izpovedajo njihov vero, katero sta Slovenci učila, češ, ker le oni so ohranili slovensko liturgijo in slovensko azbuko, katero sta ona izumila in vseto kar sta jim ona izročila, ker izpovedajo njihov vero, služijo slovensko liturgijo, pišejo s cirilico. Zato trdi dopisnik gosp. vojvoda Dražko v tistem članku, napirjenim proti svetovno znanim učenjaku Strossmayerju, da njim (razkolnikom) ni potrebno delati tako velikanskih priprav za proslavljenje tih njihov apostelnov, kakor to delajo sloveno-katoliki, ampak da njim je dovolj, „da se postavijo tje pred svoje aposteljne in njim pokažejo, kako da so oni zvesto ohranili izročeni jim biser in da se s tim očitno pokaže že dostojna proslava sama ob sebi!“ Iz tega izpeljuje proti vsi logiki, kakor da se prava vera ne more drugače oznanovati, kakor v slovenskem jeziku in da je edino bogoljubna liturgija le slovenska.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Za profesuro dogmatike) na Ljubljanskem bogoslovju je delal preskušnjo včera pismeno in danes ustmeno preč. g. dr. Franc Lampé.

*) Razun nekterih svetnikov ne more vesoljna cerkev častiti po imenu vsih svetnikov slehernega naroda, dovolj je, ako cerkev to dovoli dotičnim deželam, kjer so oni delovali in trpeli; za to ima tudi vsaka škofija svoj „proprium sanctorum“ potrjen od papeža. Pis.

(Pogreba), kakor ga je imel danes ranjki L. Vodnik iz Podutika, župnije Št. Vidske, na kmetih priprosto človek-podjetnik ni še kmalo doživel. Od blizo in daleč prihiteli so zvestemu domoljubu ljudje poslednjo čast skazovat. Čast. duhovščina Št. Vidska prišla je ponj na dom. Izmed društev prišli so: Iz Ljubljane „Sokolska“ deputacija 12 mož broječa z zastavo in vencem; iz Šiške čitalnica in pevci z zastavo, iz Št. Vida čitalnica z zastavo. V denarnem oziru je bil ranjki Vodnik podpiratelj vseh katoliških kakor tudi narodnih društev. Za pojutrišnjo slavnost v Št. Vidu je poklonil toliko vsega skup, kakor noben drug farman ne. Kjer se je kaj gibalo, le da je bilo na krščansko-katoliški podlagi, povsod je bil prvi z odprto roko, in poznalo se je zdatno, toliko je dal. Zapustil je lepo domačijo v Podutiku in pa žalujočo družino. Bog mu daj večno luč.

(Sv. maša) za vse mrtve ude tukajšnjega trgovskega vpokojninskega društva brala se bo na 31. t. m. v tukajšnji hiralnici dopoldne ob 11. uri. Povabljeni so vsi prijatelji in podporniki društva.

(Srebrna ura) našla se je včeraj pod Tivoli blizo Švicarije. Kdor jo je zgubil, oglašil naj se v Povprečnih ulicah št. 6.

(Sin za očetom.) Ranjki Lorenc Vodnik je bil muogoleten član „Sokola“. Danes ko mu je „Sokol“ poslednjo čast skazal, rekla je žalostna mati in vrla rodoljubinja: „Mi ostanemo i še nadalje ud „Sokola“ kterege je ranjki tolikanj ljubil. Ker so oče umrli naj bode pa sin Lojze na njihovo mesto stopil“. Vsa čast takim materam, naj bi jih le mnogo bilo po slovenski zemlji!

(Lepega vremena) se je sedaj nadjati, ako nas vsa vremenska opazovanja ne goljufajo. Zračni pritisk se je po celi Evropi poravnal, vetrov vsled tega skoraj čutiti ni, nebo je jasno, solnce pa pripeka, da se kmetu kar srce smeja. Kakor vse kaže, se splošne spremembe v vremenu ni nadjati.

(Kmetijsko potno predavanje) ima tajnik c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc v nedeljo 31. t. m. po poludanski službi božji v Trnovem pri Ilir. Bistrici.

(Čuvajte se) ponarejenih petdesetakov! Na Primorskem je prišel c. kr. sodniji eden tak kos v roke. Ponarejeni so deloma s pomočjo fotografije, deloma s prenatismom. Sprednja stran je baje dovršena, da jo je težko spoznati, zadnja pa je že toliko pokvarjena, da jo količkaj vajeno oko takoj opazi. Serijo ima „A, a 2.“

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Čast. g. Juri Vtičar postal je župnik pri sv. Ani v Prevorji.

(Letošnje ordinacije za Lavantinsko škofijo) se bodo v Mariboru vršile 14., 16. in 18. julija.

(V Lavantinski škofiji) bodo v mašnike posvečeni naslednji gospodje bogoslovci iz tretjega leta: Gašpar Kačičnik iz Dramelj, Jakob Kavčič od sv. Petra pri Radgoni in Andrej Keček iz Ormuža; in 4 gospodje četrtega leta.

(Grozen zločin) izvršila je vražja mati nad lastnim detetom v „Zakrajnem gojzdu“. Potrgala mu je, umorivši ga, obe roki ter ga je potem mrtvega ležati pustila. Sodnijska preiskava trupla na 22. maja je dokazala, da je moralo dete ondi kakih deset dni pred 22. majem rojeno biti. Vražjo mater išče sodnija.

(Brezovo listje) suho ali sveže, današnja „Laib. Ztg.“ kot izvrstno zdravilo proti potnim nogam priporoča. Treba ga je le primerno v nogovnice naložiti, taiste potem obuti in blagodejen vpliv se že takoj prvokrat čuti.

Telegrami.

Gorica, 29. maja. Pri današnji volitvi kmečkih občin zmagal vit. Tonkli „Slogin“ kandidat z 253 od 255 glasov. V Gradišči izvoljen kandidat katoliškega društva in Sloge dr. Valussi s 70 proti 35 glasom.

Dunaj, 28. maja. Pri volitvi po kmečkih občinah gorenje-avstrijskih voljenih je bilo sedem konservativcev.

Dunaj, 28. maja. Vspeli volitev po kmečkih občinah gorenje-avstrijskih, Tirolskih in Predarlških ugaja popolnoma dosedanjim razmeram, kajti povsod so volili konservativne kandidate. „Bauern-Verein“ na gorenji Avstriji dosegel je le neznatno manjšino. V Bözenskem volilnem okraju volili so Zallingerja proti baronu Giovanelliju.

Budapešt, 28. maja. Cesarjevič Rudolf odpotoval je ob 1/2 8 v Zemun, kjer bo dva dni ostal.

London, 28. maja. Kralj Janez Abesinski zbira pri Adovi svoje vojake, s katerimi bo napadel Lahe iz Masane prodirajoče. (Glej včerajšnji telegram iz Rima in današnji dotični politični odlomek. Vr.)

London, 28. maja. Angleška banka je obresti na 2 odstotka znižala.

Umrli so:

27. maja. Janez Breskvar, hišni posestnik, 70 let, Kolezijske ulice št. 24, kap. — Jožef Mulhar, čevljar, 30 let, Sv. Florijana ulice št. 36, jetika. — Andrej Šegec, čevljar, 42 let, Kravja dolina št. 11, jetika.

28. maja. Emil Juvan, čerkostavec, 26 let, Gradaške ulice št. 8, jetika.

V bolnišnici:

27. maja. Franc Trojanšek, rudar, 33 let, jetika.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. maja.

Papirna renta 5 % po 100 gl. (s 16 % davka)	82 gl. 50 kr.
Sreberna „ 5 % „ 100 „ (s 16 % davka)	82 „ 90 „
4 % avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 15 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 45 „
Akcijske avstr.-ogerske banke	860 „ — „
Kreditne akcije	287 „ 30 „
London	124 „ 40 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 86 „
Ces. cekini	5 „ 85 „
Nemške marke	61 „ 05 „

Od 28. maja.

Ogerska zlata renta 4 %	98 gl. 10 kr.
„ papirna renta 5 %	92 „ 90 „
Akcijske anglo-avstr. banke	200 gl. 99 „ 25 „
„ Länderbanks	96 „ 25 „
„ avstr.-oger. Lloyd v Trstu	565 „ — „
„ državne železnice	296 „ 25 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	212 „ 75 „
4 % državne srečke iz l. 1854	250 gl. 126 „ — „
4 % „ „ 1860	500 „ 138 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 171 „ — „
„ „ 1864	50 „ 169 „ 75 „
Kreditne srečke	100 „ 175 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 25 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	112 „ 50 „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 50 „
5 % štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „

Tuji.

27. maja.

Pri **Maliču**: Miroslav Porzellius, trgovec, iz Pasove. — Moric Geitner, c. k. stotnik, iz Innsbrucka. — Šimen Zueker-mann, trg. pot., iz Prage. — Aleksander Dorigo, posestnik, iz Widma. — Aljančič, zasebnik, iz Št. Martina.

Pri **Stonu**: Pavel pl. Landwüst, zasebnik, iz Berolina. — Frane Schorch, fabrikant, s soprogo, iz Monakovega. — Bernard Goetz, trgovec, iz Mainza. — Vetter, trg. pot., z Dunaja. — Adolf Bayer, trg. pot., iz Jägerndorfa. — Julij Singer, trgovec, s soprogo, iz Popovače. — Mlekuž, trgovec, iz Starega trga.

Pri **Avstrijskemu caru**: Klara Rohr, zasebnica, iz Loke.

Želodec

sme se pač gospodar in oskrbnik naših življenskih moči imenovati, ker le z njegovo pomočjo se zavžita jedila v tečnost spreminjajo.

Želodec je neutrudljiv in priden delavec, kateri se nikoli ne spočije in vedno le edino za ohranjenje našega zdravlja skrbi.

Ce pa ta nesebični pridni minister našega trupla le nekoli oboli, potem oslabijo takoj njegove moči, dobra njegova volja ne pomaga ničesar in ne more več svoje službe redno izvrševati in vsled tega trpimo le mi ljudje. Koliko nevarnih bolezni ima svoj vzrok v slabem želodecu!!

Prva skrb vsacega človeka naj toraj bode, da varuje ta dragoceni organ svojega trupla pred vsakim napadom! In kaj je boljše sredstvo zoper vsako želodečovo bolezen kakor

Piccolijeva želodečna esenca!

To esenco izdeluje lekarnar **Piccoli** v Ljubljani „pri angelu“. Dobre in koristne lastnosti te esence so predobro znane, toraj ni treba daljega opisovanja. V kratkem o toliko, da ta Piccoli-jeva esenca zmerom zoper vsako želodečno bolezen gotovo pomaga!

Gospodu Gabrielu Piccoli-ju, lekarničarju v Ljubljani,

Z veseljem Vam poročam, da sem cvet za želodec, kojega Vi izdelujete, rabil z najboljšim uspehom pri težkem prebavljanju in zoper zlato žilo.

Trst dne 28. novembra 1883.

Dr. D. Agostini, praktični zdravnik in kirurg.

Cvet za želodec Ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja, kterege sem velikokrat zapisoval bolnikom, je jako dobro sredstvo v slučajih zaprtja in zlate žile.

Provročnje hitro izpraznjenje brez bolečin in ne da bi dražil čreva.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. Cambon, zdravnik za ženske in oči.

Cvet za želodec, izdelan po izvrstnem lekarničarju G. Piccoli-ju, je prav dobro sredstvo proti vsem boleznim v želodecu in trebuhu, ki imajo svoj izvir v pomanjšanju živnih moči, zaradi česar morem podpisani z najmirnejšo vestjo priporočati ta cvet.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. vitez pl. Garacuechi, zdravnik Lloydove družbe.

Veliko let že zdravim s čistili različne bolezni, najboljše sredstvo pa je Vaš cvet za želodec, ki ima prednost, da povzroči mnogo izpraznjenj, ne da bi dražil čreva.

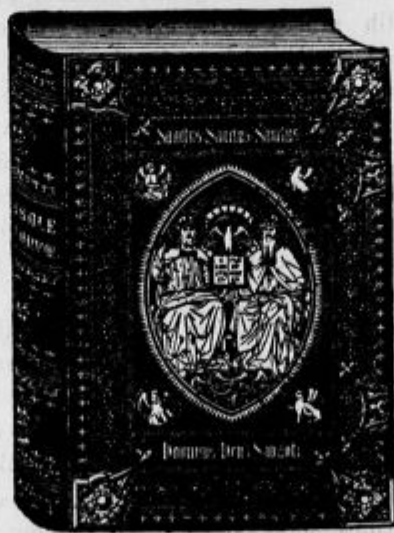
Trst, dne 1. oktobra 1883.

Dr. Pardo, praktičen zdravnik.

Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska, toda ne razpošilja se manj kakor 12 steklenic, ki z zavojem in voznim plinom stanejo 1 gl. 36 kr. Pri večjih naročilih primeren odpust. (17)

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni **G. Piccoli-ja** „Pri Angelu“ v Ljubljani, na Dunajski cesti.

„MISSALE ROMANUM“

izdaja l. 1884

s Proprijem

stane vezan:

- a) v črnem usnji z marmorirano, rudečo ali zlato obrezo 20—24 gld.;
- b) v rudečem šagrinu z zlato obrezo 25 gld. (ta vez odlikuje se posebno po svoji ličnosti);
- c) v finem rudečem šagrinu z jako okusnim zlatim vtiskom in zlato obrezo 30 gld.;
- d) v finem rudečem šagrinu z zaponami in rosetami iz novega srebra 35 gld.;
- e) v finem rudečem šagrinu z novosrebrno okovo 37 gld. 50 kr.;

f) v finem rudečem šagrinu z zlatim vtiskom in barvanimi ulogami, s popolno okovo pozlačeno ali novosrebrno 45 gld.

Še fineje vezani s klepano srebrno ali zlato okovo itd. izdelujejo se le po naročilu in se po želji pošiljajo tudi posebna naznanila cene.

Ob enem priporočamo:

Missae pro defunctis

(editio S. Rituum Congregationis, hujus formae sexta in Folio)

za Avstrijo še s posebnim pridatkom.

Vezani komadi stanejo od 3—7 gl.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.